

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ
УКРАЇНИ

ІННОВАЦІЙНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ, СПОРТІ, ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

Матеріали
VIII Всеукраїнської електронної конференції
з міжнародною участю

29 травня 2025 р. Київ, Україна

УДК 796.011+615.8: 004(063)
ББК 75.153 Я431
І-66

Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, терапії та реабілітації:
Матеріали VIII Всеукраїнської електронної конференції з міжнародною участю (Київ, 29 травня 2025 р.) /за заг. ред. О. А. Шинкарук. – К.: НУФВСУ, 2025. – 203 с.

Редакційна колегія:

<i>Безмилов М.М.</i>	<i>д.фіз. вих., доцент</i>
<i>Бишевець Н.Г.</i>	<i>к.пед.н., доцент</i>
<i>Сергієнко К.М.</i>	<i>к.фіз.вих., доцент</i>
<i>Федорчук С.В.</i>	<i>к. біол. н., с. н. с.</i>
<i>Хмельницька І.В.</i>	<i>к.фіз.вих., доцент</i>
<i>Шинкарук О.А.</i>	<i>д.фіз. вих., професор</i>
<i>Яковенко О.О.</i>	<i>к.фіз.вих., доцент</i>
<i>Ярмоленко М.А.</i>	<i>к.фіз.вих., доцент</i>

Збірник містить наукові статті учасників VIII Всеукраїнської електронної конференції з міжнародною участю **«Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, терапії та реабілітації»**. Розглянуто актуальні питання використання сучасних інноваційних та інформаційних технологій в системі підготовки спортсменів, фізичному вихованні різних груп населення, оздоровчо-руховій діяльності, адаптивному фізичному вихованні та адаптивному спорті, терапії та реабілітації, спортивній медицині. Висвітлено сучасні інформаційні технології в системі підготовки фахівців у галузі фізичної культури та спорту, розвиток кіберспорту та популяризація в світі та Україні.

Надані матеріали пройшли рецензування і представлені в авторській редакції.

© Національний університет фізичного виховання і спорту України, 2025

5. Круцевич Т. Теорія і методика фізичного виховання. У 2 т. Т.1: Загальні основи теорії і методики фізичного виховання. Київ: Олімпійська література; 2012. 391 с. Т.2: Методика фізичного виховання різних груп населення. 2012. 367 с.

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ МОТИВАЦІЇ ДО АКТИВНОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЛИСТОПАД Олексій, МАРДАРОВА Ірина, ГУДАНІЧ Наталія
Державний заклад «Південноукраїнський національний університет імені К. Д. Ушинського»

Вступ. У сучасних умовах розвитку інформаційного суспільства значна увага приділяється впровадженню інформаційно-комунікаційних технологій у всі сфери життєдіяльності, зокрема й у сферу дошкільної освіти. Інформаційно-комунікаційні технології дедалі активніше інтегруються в освітній процес як інструмент підвищення ефективності навчання, розвитку пізнавальної активності дітей, а також як засіб формування життєвих компетентностей, необхідних у цифрову епоху [2–4]. Однією з найважливіших складових означеного процесу є виховання у дітей усвідомленого ставлення до власного здоров'я, що починається ще з дошкільного віку. Виховання здорового способу життя з раннього дитинства є ключовим завданням педагогів, адже саме в цей період закладаються основи фізичного, психічного та соціального благополуччя дитини [1, 5]. У цьому контексті використання інформаційно-комунікаційних технологій відкриває нові можливості для формування стійкої мотивації до активної фізичної діяльності, здорового харчування, дотримання гігієнічних норм та інших елементів здорового способу життя. Інтерактивні навчальні програми, відеоматеріали, мультимедійні ігри, віртуальні тренажери та мобільні додатки сприяють більш ефективному засвоєнню знань і навичок, роблячи освітній процес цікавим і захоплюючим для дітей дошкільного віку. Зростає актуальність вивчення ролі інформаційно-комунікаційних технологій як інструменту впливу на поведінкові установки щодо здоров'я в умовах закладу дошкільної освіти. Розумне й педагогічно обґрунтоване використання інформаційно-комунікаційних технологій може не лише посилити вплив освітнього середовища на формування здоров'язбережувальної поведінки, а й сприяти інтеграції зусиль батьків і педагогів у формуванні гармонійно розвиненої особистості дитини, здатної свідомо піклуватися про власне здоров'я.

Мета дослідження. Дослідити ефективність використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі формування мотивації до активного способу життя серед дітей дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

Методи: аналіз науково-педагогічної літератури; спостереження за поведінкою та активністю дітей під час занять з використанням інформаційно-комунікаційних технологій; анкетування серед педагогів і батьків щодо впливу інформаційно-комунікаційних технологій на фізичну активність дітей; порівняльний аналіз рівня зацікавленості фізичними вправами у дітей до та після впровадження інформаційно-комунікаційних технологій.

Результати досліджень та обговорення. Результати дослідження показали, що використання інформаційно-комунікаційних технологій – зокрема мультимедійних презентацій, відеоуроків фізичних вправ, інтерактивних ігор з елементами рухової активності – позитивно впливає на рівень зацікавленості дітей фізичною активністю. Завдяки яскравим візуальним ефектам, динамічному контенту та інтерактивним елементам, інформаційно-комунікаційні технології стимулюють пізнавальну активність дітей дошкільного віку, викликають інтерес до фізичних вправ і заохочують дітей до участі в руховій діяльності у захопливій та доступній для їхнього віку формі.

Спостереження за групами дітей дошкільного віку виявили зростання рівня участі в рухливих іграх, зменшення пасивної поведінки під час занять, підвищення емоційної залученості та прояву ініціативності у виконанні вправ. Діти ставали більш активними, демонстрували бажання повторювати фізичні завдання, наслідувати персонажів із відеоматеріалів, а також залучати однолітків до колективної діяльності, що свідчить про формування у них позитивного ставлення до фізичної активності як до приємного й емоційно насиченого процесу.

Анкетування педагогів підтвердило, що використання інформаційно-комунікаційних технологій сприяє індивідуалізації підходу до кожної дитини, оскільки дає змогу варіювати темп, складність та форму подання матеріалу відповідно до рівня розвитку вихованців. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій урізноманітнює форми організації рухової діяльності: від колективних ігор до персоналізованих завдань, що враховують особливості психофізичного розвитку дітей. Педагоги також зауважили, що діти з особливими освітніми потребами активніше долучаються до занять за умови використання візуальних підказок, звукових сигналів та мультимедійних інструкцій.

Батьки у своїх відгуках відзначили, що діти з більшим ентузіазмом виконують фізичні вправи вдома, переглядаючи знайомі відеоматеріали із занять у закладі дошкільної освіти, що свідчить про перенесення позитивного досвіду з освітнього середовища закладу дошкільної освіти у повсякденне життя, що є ознакою стійкого формування поведінкових установок щодо здорового способу життя. Деякі батьки навіть повідомили про зміну родинних традицій на користь активного дозвілля: спільні рухливі ігри, зарядка або перегляд корисного контенту стали частиною щоденного розпорядку. Отже, інформаційно-комунікаційні технології у дошкільній освіті не лише виступають інструментом пізнання, але й стають ефективним засобом формування навичок здорового способу життя. Їх застосування забезпечує комплексний вплив на мотиваційну, емоційну та поведінкову сфери дитини, сприяє розвитку усвідомленого ставлення до власного здоров'я та формує передумови для подальшого успішного фізичного і соціального розвитку в майбутньому.

Висновки. Інформаційно-комунікаційні технології мають значний потенціал у формуванні мотивації до активного способу життя у дітей дошкільного віку. Їхнє впровадження в освітній процес закладів дошкільної освіти сприяє зростанню інтересу до фізичної активності, покращенню емоційного стану дітей та формуванню позитивного ставлення до занять спортом. Подальші дослідження доцільно спрямовувати на розробку методичних рекомендацій щодо інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій у фізкультурно-оздоровчу діяльність закладів дошкільної освіти.

Список використаних джерел

1. Загородня Л, Барсуковська Г. Інноваційні педагогічні технології як засіб формування фізкультурно-оздоровчої компетентності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. 2014;(3):110–118.
2. Листопад ОА, Мардарова ІК, Гуданич НМ. Інформаційно-комунікаційні технології в дошкільній освіті: навчальний посібник для студентів зі спеціальності А2 Дошкільна освіта (0112 Training for pre-school teachers). Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович; 2025. 304 с.
3. Листопад ОА, Мардарова ІК, Гуданич НМ. Педагогічний супровід професійного становлення майбутніх вихователів засобами інформаційно-комунікаційних технологій. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки. 2022;3(50), ч. 1:31–42. doi:10.31376/2410-0897-2022-3-50-31-42
4. Листопад ОА, Мардарова ІК, Гуданич НМ. Підготовка студентів до валеолого-педагогічної діяльності в умовах ЗДО: теоретичний і практичний аспекти.

Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки. 2023;(64):121–133. doi:10.31909/26168812.2023-(64)-14

5. Тітаренко С.А. Використання мультимедійних технологій для оптимізації рухової активності дітей дошкільного віку. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. 2020;(8):147–153. doi:10.28925/2414-0325.2020.8.13

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЛЕКСНОЇ ПОЛІТИКИ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ «ОСВІТА ДЛЯ ЖИТТЯ»

ПРИСТИНСЬКИЙ Володимир, ПРИСТИНСЬКА Тетяна

Донбаський державний педагогічний університет

Вступ. Сучасний етап розвитку освіти в Україні позначений прагненням до оновлення її змісту та форм організації освітнього процесу відповідно до актуальних суспільних викликів. Одним із ключових напрямів цієї трансформації є реалізація Міністерством освіти і науки України комплексної політики «Освіта для життя», що продовжує реформу Нової української школи. Головна мета – забезпечення формування в учнів практичних компетентностей, необхідних для повсякденного життя. У цьому контексті особливого значення набуває фізична культура як засіб не лише фізичного розвитку, а й формування особистісних якостей, здорового способу життя та соціальних навичок. Враховуючи зростаючу роль цифрових технологій, важливою умовою підвищення ефективності фізичного виховання є інтеграція інформаційно-комунікаційних засобів у освітній процес. Доступ до сучасних онлайн-платформ, фахових спільнот і навчальних ресурсів дозволяє учителям фізичної культури вдосконалювати професійну діяльність, а учням – активно й усвідомлено долучатися до рухової активності.

Такий підхід сприяє формуванню стійкої мотивації до занять фізичною культурою, розвитку фізичних і соціальних компетентностей, а також забезпечує відповідність змісту освіти реальним потребам сучасного молодого покоління.

Мета дослідження. Систематизація досвіду впровадження інформаційних технологій у практику фізичного виховання учнівської молоді у контексті реалізації ідей «Освіта для життя».

Методи: аналіз науково-методичної літератури та матеріалів мережі Інтернет, педагогічне спостереження, порівняльний аналіз, узагальнення та систематизації популярних та наукових даних.

Результати досліджень та обговорення. Одним із ключових напрямів інформатизації сучасного суспільства є цифрова трансформація освіти. Вона передбачає широке впровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) з метою реалізації принципів розвивального навчання, підвищення ефективності освітнього процесу та формування в учнів компетентностей, необхідних для життя в умовах цифрового середовища.

У цьому контексті позитивним прикладом є досвід Донбаського державного педагогічного університету. На факультеті природничо-математичної освіти та фізичної культури створено офіційний сайт Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Взаємодія духовного й фізичного виховання в становленні гармонійно розвиненої особистості» (розробник — декан факультету Олександр Кадубовський), який є платформою для фахового обміну й поширення наукових і практичних напрацювань у галузі фізичного та духовного розвитку молоді (рис. 1).